

den Maade her er foreslaaet, som naar vi følge Lovforslaget. Hovedpunktet i denne Henseende er, som ogsaa udtalt af en anden æret Taler, at smaalige, locale Hensyn snarere vilde gjøre sig gjældende efter Fleertallets Forslag, naar der f. Ex. er En eller Anden, man vil skaffe et lille Levebrød o. s. v. Jeg siger ikke, at naar vi vælge paa den Maade, Udvalget foreslaaer, vilde disse Hensyn stedse gjøre sig gjældende, og at de absolut undgaaes paa den anden Maade; men jeg antager, at de langt snarere vilde fremkomme, naar Valget kommer til at ligge i Sogneforstanderfabernes Hænder. Jeg har ikke ret kunnet forstaae, hvorledes man vil sammenligne disse Valg med Valgene til Lands-thinget, da Forligskredsene, som jeg antager, paa mange Steder kun vilde komme til at bestaae af nogle faa Sogne. Naar man nemlig seer hen til de meget folkerige Sogne i det nordlige Sjælland, saa troer jeg virkelig, at 3 a 4 af dem maa udgjøre en Forligskreds; de Landsogne, der skulde lægges til de større Kjøbstæder, kunne heller ikke være mange, ligesaa lidt som der af Landsfognerne i de folketomme Egne i Jylland, der have en meget stor Udstrækning, kunne samles mange i een Kreds, og saaledes vil Valget komme i nogle ganske faa Valgmænds Hænder.

Der er tillige et andet Punkt, som jeg ikke skulde have berørt, hvis den ærede Ordfører ikke havde gjort det, men, som jeg dog nu maa omtale med et Par Ord. Han har nemlig anseet det for særdeles vigtigt, netop for Almuesklassen, at det var Sogneforstanderfaberne, der skulde vælge; han har fremhævet, at der ved Valgene til Amtsrådet gjør sig andre Hensyn gjældende, end der her bør gjøre sig gjældende, idet man nemlig ved hine maa tage Hensyn til et vist Maal af Kundskaber o. s. v. Han søgte tillige at forvare sig imod, at man skulde forkaste Amtsrådsvalgene som mere aristokratiske; alt dette synes at tyde hen paa, at det er den ærede Ordførers, saavel som ogsaa Udvalgets Fleertals Mening, at man, naar man følger den af det foreslaaede Valgmaade, snarere vil faa Almuesmænd til Forligscommissairer, end naar man vælger den anden. Ja, det er meget muligt; men skulde

det være Tilfældet, vilde jeg overmaade meget beklage, at man valgte denne Maade; thi det er ikke alene Tilfælden, som den ærede Ordfører omtalte, men ogsaa Indsigten og Dygtigheden, som det kommer an paa, og det er netop Almuesmanden der vil være meget ilde faren, hvis man faaer Almuesmand til Forligscommissairer. Den ærede Ordfører har omtalt sin Erfaring i saa Henseende; jeg troer ogsaa at have nogen Erfaring, idet jeg som Dommer i Gjældscommissionsen har mægllet i henved 3000 Sager om Aaret. Jeg har der dagligen seet den simple Mand staae ligeoverfor de mere Oplyste, den simple Arbejder ligeoverfor sin Arbejdsherre, den fattige Huusbeboer ligeoverfor sin Huusvært o. s. v., og jeg er lidt efter lidt kommen til den Overbeviisning, at netop Almuesmanden er meget ilde faren, naar han ikke i Forligsmægleren seer en Mand, som han kan have Tillid til, som kan støtte ham lige overfor hans mere oplyste eller mere snu Modpart, og som han kan faae Veiledning af i forekommende Spørgsmaal. Man skal ikke alene kunne betroe sig til en Forligsmægler, men denne bør og, hvis hans Virksomhed skal være fyldestgjørende, vejlede Parterne, saa ofte der er Spørgsmaal om, om der er Beviis i en Sag, om hvad overhovedet enhver af Parterne strengt taget kan have Ret til, o. s. v. Skulde det altsaa komme dertil, at man fik Almuesmænd til Forligsmæglere her i Landet, vilde jeg meget beklage det, netop i Almuesmandens Interesse.

Tiemroth: Jeg skal dog tillade mig at føie et Par Ord til det, den ærede sidste Taler sagde, som jeg troer maa bevirke, at man maa indsee, at Regjeringen i en Sag som denne har et bestemt Krav paa, at dens Indsigelser blive tagne i behørig Betragtning. Forligsvæsenet og det, der udrettes ved samme, er vistnok, som enhver anden Ting, Noget, der gaaer bedst, naar det er i Samstemning med Folket i de Kredse, hvor det skal virke, men det er dog en offentlig Institution, og det, som skeer ved Forligscommissionsen, har den samme Retsvirkning, som om det kom fra Domstolene, og derfor troer jeg, at Regjeringen har Ret til at føie Tilfyn med, at hvad